

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ. 410.007.02.2022

Monika Kuźmińska
Burmistrz Gminy Węgorzyno

ul. Rynek 1
73-155 Węgorzyno

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/077 – Zapewnienie trwałości inwestycji współfinansowanych środkami programów drogowych w latach 2016-2021

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Węgorzyno, ul. Rynek 1, 73-155 Węgorzyno ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Monika Kuźmińska, Burmistrz Gminy od 10 grudnia 2010 r. ²
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Działania na rzecz zachowania w stanie niepogorszonym użytkowanych dróg współfinansowanych środkami programów drogowych w latach 2016-2021.2. Sprawowanie nadzoru nad realizacją wybranej inwestycji drogowej oraz wykorzystaniem środków pozyskanych z programów drogowych w latach 2016-2021.
Okres objęty kontrolą	Lata 2016-2021, z uwzględnieniem zdarzeń z okresu wcześniejszego i późniejszego, jeżeli miały związek z zagadnieniami objętymi kontrolą NIK ³ .
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie.
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Radosław Kropiowski, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LSZ/57/2022 z 26 kwietnia 2022 r.2. Wiesław Kaszak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/86/2022 z 23 maja 2022 r.

(akta kontroli str. 1-4)

¹ Dalej: Urząd.

² Dalej: Burmistrz.

³ Czynności kontrolne w jednostce zakończyły się 24 czerwca 2022 r.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623; dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Burmistrz, jako zarządca dróg gminnych zapewniła zachowanie w stanie niepogorszonym, tj. bez widocznych uszkodzeń jezdni i chodników, dróg gminnych przebudowanych przy udziale Programów drogowych⁶. W każdej z pięciu analizowanych umów na wykonanie zadań związanych z przebudową tych dróg, zawarto postanowienia dotyczące m.in. okresów obowiązywania i warunków rękojmi za wady oraz gwarancji na zrealizowane roboty budowlane oraz chroniące zarządcę drogi przed niewłaściwym wykonaniem robót budowlanych. Urząd prowadził książki dróg oraz dziennik objazdu dróg.

Stwierdzono natomiast wystąpienie nieprawidłowości związanych m.in. z nieprzeprowadzaniem z częstotliwością określoną w art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁷ okresowych kontroli stanu technicznego dróg. Książki dróg nie zawierały wymaganych informacji, o których mowa w § 9 i załącznikach do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom⁸. Stwierdzone nieprawidłowości m.in. w zakresie oznakowania dróg wskazywały na niewystarczający zakres sprawowanego nadzoru nad drogami.

Na przykładzie wybranej inwestycji, przebudowy drogi nr 272707 w Ginawie, stwierdzono m.in., że Urząd posiadał dokumentację niezbędną do realizacji inwestycji. Przebudowa, mimo późniejszego rozpoczęcia wykonywania prac, ze względu na warunki pogodowe, została zakończona w terminie określonym w umowie. Zapewniono sprawowanie prawidłowego nadzoru na realizacją prac (w tym prowadzony był dziennik budowy, sporządzono karty obmiarów robót zanikających i ulegających zakryciu). Parametry drogi dotyczące rodzaju nawierzchni, szerokości jezdni i chodników były zgodne z dokumentacją projektową. Urząd terminowo i zgodnie z warunkami określonymi w umowie o dofinansowanie rozliczył otrzymaną pomoc finansową. Wojewoda Zachodniopomorski⁹ nie wniósł uwag do otrzymanego rozliczenia.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej

⁶ Instrumenty wsparcia finansowego z udziałem środków budżetu państwa, środków samorządowych oraz programów finansowanych z udziałem środków europejskich przeznaczone na rozbudowę gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej, w szczególności: (1) Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019, (2) Funduszu Dróg Samorządowych (od 31 grudnia 2021 r. Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg), (3) Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, (4) Regionalnego Programu Operacyjnego, (5) dotacji udzielanych przez samorząd województwa na budowę i modernizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych udzielanych w trybie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, (6) środków z rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych przeznaczonych na realizację zadań obejmujących remonty dróg lokalnych.

⁷ Dz.U. z 2021 r. poz. 2351, ze zm.; dalej: Prawo budowlane.

⁸ Dz.U. Nr 67, poz. 582; dalej: rozporządzenie w sprawie ewidencji dróg.

⁹ Dalej: Wojewoda.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej¹⁰ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Działania na rzecz zachowania w stanie niepogorszonym użytkowanych dróg współfinansowanych środkami programów drogowych w latach 2016-2021

Opis stanu faktycznego

1.1. System zarządzania drogami.

W Urzędzie, według stanu na dzień rozpoczęcia kontroli¹¹ dwóch pracowników realizowało zadania związane z zapewnieniem trwałości realizowanych inwestycji drogowych, w tym współfinansowanych ze środków programów drogowych (zatrudnionych: na stanowisku do spraw nadzoru inwestorskiego¹² i w ramach robót publicznych¹³). Do 27 października 2021 r. powyższe obowiązki były realizowane przez Wydział Inwestycji i Infrastruktury Komunalnej. Żaden z pracowników nie posiadał wykształcenia wyższego kierunkowego w specjalności budowa dróg i mostów.

Burmistrz wyjaśniła: (...) *Stanowiska są jednoosobowe, dlatego też nie sposób jest szczegółowo opisać wszystkie czynności w zakresach czynności. Wykonywanie zadań następuje w oparciu o zakresy, które określają jaką dziedziną zajmuje się dany pracownik, np. drogi, sprawy wodno-kanalizacyjne, zabytki itp. a szczegółowe czynności pracownicy wykonują w oparciu o przepisy prawa.*

(akta kontroli str. 29-32, 123-123d, 183-189, 572-574)

Długość dróg gminnych wykazana w sprawozdaniach składanych do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad¹⁴ wynosiła na koniec 2016 r. i 2021 r. - 66,030 km, z czego 4,388 km w granicach administracyjnych miasta Węgorzyna oraz 61,642 km poza jego granicami. Wszystkie zaliczone były do dróg klasy L (drogi lokalne), o których mowa w § 4 rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie¹⁵. Długość dróg Gminy Węgorzyna¹⁶ o nawierzchni bitumicznej według sprawozdań na koniec lat 2016-2021 wynosiła 20,897 km, a z kostki betonowej 1,202 km. W badanym okresie ulepszono m.in.: 3,080 km dróg o nawierzchni bitumicznej, 2,312 km dróg o nawierzchni z kostki betonowej oraz 0,930 dróg o nawierzchni tłuczniowej.

W sprawozdaniach nie zostały ujęte przebudowane, z wykorzystaniem środków finansowych z programów drogowych, odcinki dróg, co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 126-163, 540)

¹⁰ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹¹ 27 kwietnia 2022 r.

¹² Do obowiązków należało m.in. prowadzenie spraw w zakresie przygotowania, realizacji i rozliczenia inwestycji gminnych, prowadzenia całokształtu zagadnień w zakresie przygotowania i gromadzenia kompletnej dokumentacji projektowo-kosztorysowej planowanych zadań, prowadzenia nadzoru technicznego nad realizowanymi przez Gminę inwestycjami, uczestnictwa w odbiorach technicznych i końcowych, opracowania materiałów niezbędnych do rozliczenia finansowego inwestycji. Posiadał uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi w specjalizacji konstrukcyjno-budowlanej bez ograniczeń.

¹³ Do obowiązków należało min. prowadzenie spraw związanych z bieżącym utrzymaniem dróg gminnych.

¹⁴ Sprawozdania o, których mowa w § 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie trybu sporządzania informacji oraz gromadzenia i udostępniania danych o sieci dróg publicznych, obiektach mostowych, tunelach oraz promach (Dz.U. Nr 67, poz. 583); dalej: sprawozdanie w sprawie długości dróg; dalej: GDDKiA.

¹⁵ Dz.U. z 2016 r. poz. 124, ze zm.; dalej: rozporządzenie o warunkach technicznych dróg.

¹⁶ Dalej: Gmina.

Gmina, w okresie objętym kontrolą, poniosła wydatki na finansowanie dróg gminnych w wysokości 11 385,2 tys. zł, z czego wydatki inwestycyjne wyniosły 10 232,8 tys. zł, a remontowe 1 070,4 tys. zł¹⁷. Uzyskane przez Gminę dochody z tytułu zarządzania drogami gminnymi wyniosły 4 788,2 tys. zł.

(akta kontroli str. 23-24)

Uzyskane dofinansowanie ze środków programów drogowych w latach 2016-2021 wyniosło 5 681,2 tys. zł. Gmina zrealizowała 10 inwestycji drogowych¹⁸ o łącznej długości 6,992 km i wartości 10 065,9 tys. zł. Dwie inwestycje realizowane były przy współudziale środków pochodzących z Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na lata 2016-2019; pięć przy współudziale dofinansowania do gruntów rolnych z Województwa Zachodniopomorskiego (FOGR), po jednej inwestycji realizowanych przy współudziale środków z Rządowego Programu na rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów poprzez wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej; z Funduszu Dróg Samorządowych; z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Gmina dodatkowo uzyskała wsparcie finansowe do tych inwestycji z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych oraz z dotacji celowej z Powiatu Łobeskiego.

(akta kontroli str. 17-18)

1.2. Instrumenty prawne chroniące przed niewłaściwym wykonaniem robót budowlanych.

W każdej z pięciu analizowanych umów na wykonanie zadań związanych z przebudową dróg gminnych zawarto postanowienia chroniące przed niewłaściwym wykonaniem robót przez ich wykonawców, w tym w trzech przyjęto 60-miesięczny okres rękojmi i gwarancji od dnia podpisania protokołu końcowego robót; w jednej przyjęto 72-miesięczny okres rękojmi i gwarancji od dnia podpisania (bez uwag) protokołu odbioru końcowego robót przez obie strony; w jednej umowie¹⁹ przyjęto odpowiedzialność z tytułu rękojmi za wady budowli w ten sposób, że okres uprawnienia z tytułu rękojmi za wady fizyczne wygasa po upływie 5 lat, licząc od dnia, kiedy rzecz została zamawiającemu wydana.

(akta kontroli str. 105-109, 71-77)

W powyższych umowach, zamawiający wymagał od wykonawcy wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Kwota i termin obowiązywania gwarancji i rękojmi były zgodne z postanowieniami umów:

a) w czterech przypadkach wykonawcy wnieśli tytułem zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości 10% wynagrodzenia brutto wykonawcy, z tego jeden wykonawca²⁰ w gotówce i trzech²¹ w formie gwarancji ubezpieczeniowej; b) w jednym przypadku²² wykonawca wniósł tytułem gwarancji należytego wykonania umowy w wysokości 5% wynagrodzenia brutto, w formie gwarancji ubezpieczeniowej.

¹⁷ W ramach poniesionych wydatków Gmina przekazała także dotację celową (Powiatowi Łobeskiemu) na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego w wysokości 82,0 tys. zł.

¹⁸ Przebudowa drogi gminnej nr 272507Z ul. Osiedle 40-lecia PRL w miejscowości Węgorzyno (dwa etapy: w 2016 r. i 2017 r.); Przebudowa drogi dojazdowej w m. Węgorzyno dz. Nr.177 obręb 2 m. (dwa etapy: w 2016 r. i 2017 r.); Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Rogówko; Przebudowa drogi dojazdowej Nr 272505Z ul. A. Mickiewicza w miejscowości Węgorzyno; Przebudowa ulic: Pionierów, W. Sikorskiego, W. Witosa i Zamkowej w Węgorzynie wraz z budową kanalizacji deszczowej; Przebudowa drogi gminnej Nr 272057Z w miejscowości Ginawa; Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Sielsko; Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Podlipce

¹⁹ Nr ZP.272.3.2016 z 02.08.2016 r.

²⁰ Umowa nr ZP.272.2.2017 z 25.05.2017 r.

²¹ Umowa: nr ZP.272.3.2016 z 2 sierpnia 2016 r.; nr ZP.272.13.2018 z 12 sierpnia 2018 r.; ZP.271.10.2021 z 23 września 2021r.

²² Umowa nr ZP.272.10.2019 z 12 grudnia 2019 r.

W każdej umowie skorzystano, zgodnie z art. 151 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych²³ z uprawnienia do zatrzymania części zabezpieczenia należytego wykonania umowy na czas obowiązywania rękojmi²⁴.
(akta kontroli str. 105-111, 509-530)

1.3. Dokonywane kontrole stanu technicznego inwestycji drogowych.

Ewidencja dróg założona została we wrześniu 2012 r., obejmowała ona książki dróg oraz dziennik objazdu dróg, dla trzech dróg (z pięciu badanych), które miały status drogi publicznej gminnej. Założone książki dróg dla drogi w Ginawie, ul. M. Kopernika w Węgorzynie i ul. A. Mickiewicza w Węgorzynie nie zawierały wszystkich wymaganych informacji, co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

Zarządca drogi przeprowadził w 2017 r. okresowe pięcioletnie kontrole stanu dróg i drogowych obiektów mostowych, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego dla czterech z pięciu badanych dróg. Kontrole zarówno roczne jak i pięcioletnie w tym okresie przeprowadziła osoba posiadająca uprawnienia budowlane w specjalności konstrukcyjno-inżynierskiej w zakresie budowy dróg. Nieprzeprowadzenie kontroli okresowej pięcioletniej drogi w Podlipcach, opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 124-125, 531-539, 550-552)

Zarządca drogi przeprowadził okresowy roczny przegląd podstawowy drogi po zrealizowaniu inwestycji drogowej – droga nr 272502Z - ul. M. Kopernika w Węgorzynie w 2018 r. Przegląd zawierał informację, że droga została kompleksowo przebudowana w 2016 r., a w 2017 r. została przebudowana droga gruntowa łącząca odcinek bitumiczny z drogą wojewódzką nr 151 – wyjazd z miasta. Po wybudowaniu odcinka drogi z kruszywa, Gmina wyłączyła ruch ciężarowy z odcinka bitumicznego.

W przypadku dróg nr G272507Z - Ginawa, nr 272505Z – ul. A. Mickiewicza w Węgorzynie oraz droga dojazdowa w m. Podlipce, zarządca drogi nie przeprowadził przeglądów okresowych po zakończeniu inwestycji. Ostatnie przeglądy okresowe tych dróg za wyjątkiem drogi dojazdowej w m. Podlipce (brak przeglądów w badanym okresie) zostały przeprowadzone w 2018 r.

(akta kontroli str. 544-549, 553-571)

W protokołach odbioru powykonawczego badanych dróg nie stwierdzono wad. W każdej z pięciu badanych umów określono warunki i terminy ich zgłaszania i usunięcia. Brak dotrzymania terminu usunięcia wady przez wykonawcę, skutkowało usunięciem wad przez zamawiającego na koszt i ryzyko wykonawcy. W umowach zawarto postanowienia dotyczące dokumentowania usunięcia stwierdzonych wad, a z czynności odbiorowych sporządzany miał być protokół zawierający wszelkie ustalenia dokonane w toku odbioru, jak też terminy wyznaczone na usunięcie stwierdzonych wad i usterek. W umowach zawarto postanowienia dotyczące postępowania na wypadek niewywiązania się wykonawcy z ciążących na nim zobowiązań wynikających z rękojmi lub udzielonej gwarancji.

(akta kontroli str. 110-111, 124-125, 510, 513, 516, 519, 524)

Zarządca drogi nie przeprowadził, co najmniej raz w roku, w latach 2019-2021 okresowych rocznych kontroli stanu pięciu analizowanych dróg, co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

²³ Dz.U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.; (obowiązująca do 31 grudnia 2020 r.) dalej: Pzp.

²⁴ Według art. 151 ust. 2 Pzp kwota pozostawiona na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady nie może przekraczać 30% wysokości zabezpieczenia. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych żadna kwota zatrzymanej części zabezpieczenia nie została zwolniona.

W czterech²⁵ z pięciu badanych umów brak było zapisów w zakresie przeprowadzania przeglądów gwarancyjnych. We wszystkich badanych umowach nie zawarto postanowienia, że w przeglądach gwarancyjnych musi uczestniczyć inspektor nadzoru. W badanym okresie nie przeprowadzono przeglądów gwarancyjnych dla ww. inwestycji.

(akta kontroli str. 110-111, 124-125)

Burmistrz wyjaśniła, że: *przyjęto założenie, że przepisy ujęte w KC są wystarczające dla zabezpieczenia interesów gminy.*

(akta kontroli str. 574)

1.4. Ochrona przed ruchem pojazdów przekraczających dopuszczalne masy całkowite.

Parametry techniczne każdej z analizowanych pięciu dróg, których przebudowa była współfinansowana ze środków programów drogowych²⁶, nie były dostosowane do poruszania się pojazdów ciężkich o dopuszczalnym nacisku pojedynczej osi napędowej powyżej 10 ton lub powyżej 8 ton. Na dwóch (z analizowanych pięciu przebudowanych odcinków dróg), tj. ulica M. Kopernika o nawierzchni bitumicznej i tłuczniowej²⁷) zostało wprowadzone ograniczenie ruchu dla samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 tony (znak B-5). Na pozostałych drogach nie został wprowadzony znak B-5 lub B-18 (Zakaz wjazdu pojazdów o rzeczywistej masie całkowitej ponad ... t.). Trzy drogi²⁸ (z ww. pięciu) posiadały chodnik (na całej lub na części długości). Każda z pięciu dróg nie przebiegała przez obszar, na którym znajdowało się wyjście ze żłobka, klubu dziecięcego, szkoły, przedszkola lub placówki opiekuńczo-wychowawczej, do których uczęszczałyby dzieci w wieku do 15 lat.

(akta kontroli str.505-506)

Burmistrz wyjaśniła, że: *Znaki B5 zostały wprowadzone na wniosek mieszkańców. Jezdnia na drodze na ul. Kopernika jest szerokości 4,5m minięcie samochodów ciężarowych na tak wąskiej drodze byłoby bardzo utrudnione i niebezpieczne dla pieszych uczestników ruchu.*

(akta kontroli str. 577)

W toku oględzin (pkt 1.5. niniejszego wystąpienia pokontrolnego) stwierdzono, że na przebudowanych ulicach: Zamkowa, W. Sikorskiego, W. Witosa i Pionierów²⁹ wprowadzono dwa znaki B-5 (wjazd w ulicę Zamkową od strony ulicy Podgórznej i wjazd w ulicę W. Sikorskiego od strony ulicy Drawskiej. Nie został wprowadzony znak B-5 na wjeździe w ulicę Pionierów od strony ulicy Drawskiej. Na pozostałych dwóch drogach poddanych oględzinom³⁰ nie został wprowadzony znak B-5 lub B-18.

(akta kontroli str. 208)

Burmistrz wyjaśniła, że: *Omyłkowo nie ujęto w organizacji ruchu tego znaku od ulicy Drawskiej. Podejmiemy działania aby uzupełnić oznakowanie o znak B-5. Wprowadzenie ograniczeń nie było celowe ze względu na mały ruch pojazdów ciężkich. Po wskazanych drogach poruszają się głównie maszyny rolnicze. Nie są to*

²⁵ Nr ZP.272.10.2019; ZP.272.2.2017; ZP.272.13.2018; ZP.271.10.2021.

²⁶ Droga dojazdowa w Węgorzynie dz. Nr 177; droga dojazdowa w Węgorzynie dz. Nr 177 i 213/2; ul. A. Mickiewicza w Węgorzynie; droga gminna w Ginawie i droga dojazdowa w miejscowości Podlipce.

²⁷ Prace były dofinansowywane na podstawie umów z 7 czerwca 2016 r. i 14 czerwca 2017 r.

²⁸ Ulica M. Kopernika o nawierzchni bitumicznej, część ulicy A. Mickiewicza, większość drogi w Ginawie.

²⁹ Umowa o dofinansowanie z 31 maja 2016 r.

³⁰ Ulica A. Mickiewicza i droga w Ginawie.

drogi tranzytowe, które mogą być wykorzystane przez pojazdy ciężarowe w celu przejazdu przez Gminę. Nie było wniosków mieszkańców ani innych podmiotów o wprowadzenie ograniczenia.

(akta kontroli str. 577-578)

Burmistrz nie przeprowadzała i nie występowała w latach 2016-2021 do Policji i do Inspekcji Transportu Drogowego o przeprowadzenie kontroli obejmujących sprawdzenie masy lub nacisku osi pojazdu znajdującego się na drodze w obecności funkcjonariusza Policji/Inspekcji oraz nie zwracała się o przeprowadzenie kontroli obejmujących sprawdzenie masy lub nacisku osi pojazdu znajdującego się na drodze.

(akta kontroli str. 198-199)

Burmistrz wyjaśniła, że: Mały ruch pojazdów ciężarowych na drogach gminnych, brak skarg mieszkańców w tym zakresie, nie uzasadniał w mojej ocenie przeprowadzania takich kontroli.

(akta kontroli str. 578)

Kierownik Posterunku Policji w Węgorzynie i Komendant Komendy Powiatowej Policji w Łobzie oraz Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Transportu Drogowego potwierdzili³¹ nieskładanie przez Burmistrza ww. wniosków. Poinformowali także, iż na terenie Gminy w latach 2016-2021 Policja i Inspekcja nie przeprowadzały kontroli obejmujących sprawdzenie masy lub nacisku osi pojazdu znajdującego się na drodze.

(akta kontroli str. 114-122)

Na terenie Gminy nie było ustanowionego miejsca do ważenia pojazdów. Burmistrz nie występowała do zarządu dróg wojewódzkich i do oddziału GDDKiA o jego utworzenie.

(akta kontroli str. 198-199)

Burmistrz wyjaśniła, że: Część przebudowanych dróg gminnych nie ma styczności z drogą krajową nr 20. W minimalnym zakresie ruch ciężkich pojazdów z drogi krajowej (miejsowość Ginawa) lub wojewódzkich jest przenoszony na drogi gminne, a w przypadku ul. Kopernika wprowadzono stosowane ograniczenia.

(akta kontroli str. 578)

1.5. Stan techniczny dróg po wykonanych robotach.

W wyniku oględzin trzech wybranych dróg (o najwyższych kwotach przyznanego dofinansowania³²) stwierdzono, że na żadnej nie wystąpiły uszkodzenia mogące wskazywać na niewłaściwe wykonanie przedmiotu zamówienia; każda została wyposażona w oznakowania pionowe, a jedna (droga w Ginawie) także w poziome (znaki P-10 i P-25)³³. Dwa wyniesione przejście dla pieszych na drodze w Ginawie były jedynym wprowadzonym urządzeniem bezpieczeństwa na trzech drogach poddanych oględzinom. W pasie drogi nie wystąpiły obiekty zagrażające bezpieczeństwu ruchu drogowego i pieszych np. obiekty blokujące chodniki dla pieszych. Stwierdzono również, że dwa znaki B-5 i tablica pod znakami były wyblakłe i łuszczące się. Znaki P-10 na dwóch przejściach na drodze w Ginawie nie został wykonany poprzez ułożenie pasów z innego koloru kostki betonowej, tj. pasy

³¹ W informacjach udzielonych w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK.

³² Ulice Pionierów, W. Sikorskiego, W. Witosa i Zamkowa w Węgorzynie 1.272,0 tys. zł; droga w Ginawie 869,5 tys. zł; ulica A. Mickiewicza w Węgorzynie 875,8 tys. zł.

³³ Znak: P-10 - przejście dla pieszych; znak: P-25 próg zwalniający oznacza wypukłość na drodze w celu spowolnienia pojazdów.

koloru szarego, pozostałe kostki koloru czerwonego. Znaki P-25 były przetarte, a znak A-7 lekko zabrudzony, co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 200-230)

Pracownik Urzędu wykonująca zadania związane m.in. z bieżącym utrzymaniem dróg gminnych oświadczyła, że 17 czerwca 2022 r. zostało złożone zamówienie na dwa znaki B-5 i dwie tablice.

(akta kontroli str. 215)

Burmistrz wyjaśniła, że: *znaki zostały zakupione i zamontowane 27 czerwca 2022 r.*

(akta kontroli str. 578)

1.6. Występowanie zdarzeń drogowych powodujących uszkodzenia lub zniszczenia infrastruktury drogowej.

W latach 2016-2021, w okresie następującym po oddaniu do użytkowania przebudowanych odcinków drogowych, nie wystąpiły zdarzenia drogowe (wypadki, kolizje, które spowodowałyby uszkodzenia lub zniszczenia gminnej infrastruktury drogowej. Gmina nie wykupiła polisy ubezpieczeniowej pozwalającej na naprawę uszkodzonej lub zniszczonej lokalnej infrastruktury drogowej, w przypadku nieustalenia sprawców zdarzeń, które spowodowałyby uszkodzenia lub zniszczenia gminnej infrastruktury drogowej.

(akta kontroli str. 231-276)

Burmistrz wyjaśniła, że: *Nie wystąpiły zdarzenia drogowe powodujące uszkodzenia lub zniszczenia infrastruktury drogowej. Nie uważam za celowe wykupienie polisy pozwalającej na naprawę uszkodzonej lub zniszczonej infrastruktury drogowej. Ewentualne wystąpienie takiego zdarzenia byłoby na tyle widoczne, że niewykrycie jego sprawcy uważam za bardzo mało prawdopodobne. Gmina posiada polisę od odpowiedzialności cywilnej, która obejmuje również drogi.*

(akta kontroli str. 579)

Kierownik Posterunku Policji w Węgorzynie i Komendant Komendy Powiatowej Policji w Łobzie potwierdzili³⁴ brak zdarzeń drogowych powodujących uszkodzenia lub zniszczenia infrastruktury drogowej.

(akta kontroli str. 119-122)

1.7. Podejmowane działania skutkujące skróceniem okresu trwałości zrealizowanych inwestycji drogowych.

W latach 2016-2021 po zakończeniu realizacji inwestycji związanych z przebudową dróg z wykorzystaniem środków z programów drogowych, nie były podejmowane działania skutkujące skróceniem okresu trwałości technicznej, organizacyjnej lub finansowej, w tym: nie były wykonywane roboty drogowe powodujące konieczność rozebrania wykonanych nawierzchni jezdni lub chodników; nie wystąpiły przypadki wydania zezwolenia na realizację inwestycji związanych np. z budową sieci sanitarnych i wodociągowych, powodujące utratę gwarancji na przebudowane odcinki drogowe³⁵.

(akta kontroli str. 277-303)

Do Urzędu nie wpłynęły w latach 2016-2021 skargi dotyczące niewłaściwego stanu technicznego dróg, poprawy, zmiany oznakowania lub organizacji ruchu, bądź nieprawidłowego zabezpieczenia prowadzonych robót na drodze lub w pasie

³⁴ W informacjach udzielonych w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK.

³⁵ W 2018 r. Burmistrz wydała na rzecz P. sp. z o.o. decyzję w sprawie budowy sieci gazowej m.in. na ulicy M. Kopernika. W umowie o częściowe przecięcie gwarancji od wykonawcy przebudowanej drogi z 9 marca 2021 r. Gmina zgodziła się na przejście przez inwestora od wykonawcy przebudowy drogi odpowiedzialności gwarancyjnej za odcinek drogi, na którym były wykonywane prace przez inwestora (zaznaczone na mapie – planie sytuacyjnym).

drogowym. Urząd otrzymał trzy wnioski mieszkańców dotyczące wykonania zjazdów do ich nieruchomości z przebudowywanej drogi w Ginawie. Wnioski nie zostały ujęte w rejestrze skarg i wniosków, co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 190-197, 277)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawozdaniach w sprawie długości dróg składanych do GDDKiA, nie zostały wykazane, zrealizowane w poszczególnych latach objętych kontrolą, przebudowy dróg współfinansowane ze środków programów drogowych, tj. nie ujęto 3,080 km ulepszonej nawierzchni bitumicznej; 2,312 km nawierzchni z kostki betonowej; 0,670 km nawierzchni brukowanej; 0,930 km nawierzchni tłuczniowej. W sprawozdaniach nie uwzględniono zmniejszeń 0,971 km nawierzchni bitumicznej; 0,560 km nawierzchni z kostki betonowej; 1,193 km nawierzchni wzmocnionej żwirem, żużlem oraz 1,729 km nawierzchni naturalnej.

(akta kontroli str. 126-163, 540)

Burmistrz wyjaśniła, że *pracownik zajmujący się zagadnieniami dot. utrzymania infrastruktury komunalnej zobowiązany był do sporządzania sprawozdań, nie jest mi znana przyczyna braku realizacji tego obowiązku, nie mogę również uzyskać wyjaśnienia od pracownika, ponieważ pracownik od marca br. nie pracuje w Urzędzie. W dniu 23.06.2022r. została wysłana do GDDKiA Warszawie korekta sprawozdania uwzględniająca ulepszone nawierzchnie w latach 2016-2021.*

(akta kontroli str. 574)

2. Wbrew treści § 9 ust. 1 pkt. 1 oraz załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie ewidencji dróg w założonych książkach dróg publicznych - droga w Ginawie, ul. Kopernika w Węgorzynie i ul. Mickiewicza w Węgorzynie nie zostały wypełnione: od 2018 r. wykaz dzienników objazdu dróg – kontrola stanu technicznego sprawności odcinka drogi; wykaz protokołów katastrof odcinka drogi - art. 78 ust. 1 ustawy Prawo budowlane.

(akta kontroli str. 124)

Burmistrz wyjaśniła, że: *pracownik zajmujący się zagadnieniami dot. utrzymania infrastruktury komunalnej był zobowiązany i upoważniony do prowadzenia książek obiektów drogowych i dokonywania stosownych wpisów, nie wiem z jakich powodów tego nie wykonywał - od marca br. nie pracuje w Urzędzie. Obecnie zostanie wskazany nowy pracownik upoważniony do dokonywania wpisów.*

(akta kontroli str. 574)

3. Wbrew treści art. 62 ust. 1 pkt 1) Prawa budowlanego, w latach 2019-2021, nie były przeprowadzane, co najmniej raz w roku, w odniesieniu do każdej z dróg objętych niniejszą kontrolą, roczne przeglądy okresowe stanu technicznego dróg. W latach 2016-2021, z naruszeniem art. 62 ust. 1 pkt 2) Prawa budowlanego, nie został przeprowadzony, co najmniej raz na pięć lat, przegląd okresowy drogi w Podlipcach.

(akta kontroli str.124)

Burmistrz wyjaśniła, że: *pracownik zajmujący się zagadnieniami dot. utrzymania infrastruktury komunalnej zobowiązany był do prowadzenia książek obiektów drogowych i dokonywania stosownych przeglądów. Nie jest mi znana przyczyna braku realizacji tego obowiązku, nie mogę również uzyskać wyjaśnienia od pracownika, ponieważ pracownik od marca br. nie pracuje w Urzędzie. Obecnie*

zlecono dokonanie przeglądów rocznych przez osobę posiadającą wymagane uprawnienia.

(akta kontroli str. 124, 574)

4. W toku prowadzonych 8 czerwca 2022 r. oględzin stwierdzono, że dwa znaki B-5 i tablica pod znakami o treści: „Nie dot. poj. zaopatrzenia Służb Komunalnych”, umiejscowione w Węgorzynie na wjeździe w ulicę Zamkową od strony ulicy Podgórznej i na wjeździe w ulicę W. Sikorskiego od strony ulicy Drawskiej, były wyblakłe i łuszczące się. Dwa znaki P-10 na dwóch przejściach na drodze w Ginawie nie zostały wykonane za pomocą farby białej, tylko poprzez ułożenie pasów z innego koloru kostki betonowej, tj. pasy koloru szarego, pozostałe kostki koloru czerwonego. Znaki P-25 wykonane zostały z farby koloru białego, ale były przetarte, a znak A-7 był lekko zabrudzony.

(akta kontroli str. 208, 210, 213-214, 217, 221-222, 229-230)

Według pkt. 1.3 załącznika nr 2 szczegółowe warunki techniczne dla znaków drogowych poziomych i warunków ich umieszczania na drogach do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków umieszczania ich na drogach³⁶, oznakowanie poziome powinno charakteryzować się: dobrą widocznością w ciągu całej doby, wysokim współczynnikiem odbłaskowości, również w warunkach dużej wilgotności, np. podczas opadów deszczu, zachowaniem minimalnych parametrów odbłaskowości w całym okresie użytkowania. Do oznakowania poziomego można stosować tylko materiały atestowane. Badania jakości materiałów do oznakowania poziomego określa odpowiednia norma. Do oznakowania cienkowarstwowego stosuje się farby rozpuszczalnikowe, wodorozcieńczalne i chemoutwardzalne nakładane na mokro.

Burmistrz wyjaśniła, że: *Na zastosowane rozwiązania uwag nie wnosiły osoby z odpowiednimi uprawnieniami w branży drogowej tj. kierownik budowy oraz inspektor nadzoru. Urząd opierając się na opinii specjalistów także nie kwestionował tego typu rozwiązania. Aktualnie przejścia zostały poprawnie oznaczone (...).*

(akta kontroli str. 579)

5. W rejestrze skarg i wniosków prowadzonym w Urzędzie nie został ujęty wniosek mieszkańca Węgorzyna z 16 marca 2020 r. dotyczący wykonania zjazdu z drogi na posesję i dwa wnioski mieszkańców Ginawy z 29 marca 2020 r. o przeniesienie lub uwzględnienie bramy wjazdowej.

(akta kontroli str. 190-197)

Według art. 241 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego³⁷, przedmiotem wniosku mogą być w szczególności sprawy ulepszenia organizacji, wzmocnienia praworządności, usprawnienia pracy i zapobiegania nadużyciom, ochrony własności, lepszego zaspokajania potrzeb ludności. Skargi i wnioski składane i przekazywane do organów państwowych, organów samorządu terytorialnego i innych organów samorządowych i organów organizacji społecznych oraz związane z nimi pisma i inne dokumenty rejestruje się i przechowuje w sposób ułatwiający kontrolę przebiegu i terminów załatwiania poszczególnych skarg i wniosków, o czym stanowi treść art. 254 Kpa.

Burmistrz wyjaśniła, że: *Pisma złożone w Urzędzie Miejskim przez 3 mieszkańców zawierały prośby o dokonanie zmian w projekcie budowlanym i odnosiły się tylko*

³⁶ Dz.U z 2019 r. poz. 2311, ze zm.

³⁷ Dz.U. z 2021 r. poz. 735, ze zm.; dalej: Kpa.

i wyłącznie do zmian lokalizacji indywidualnych zjazdów do nieruchomości będących ich własnością. Pisma były złożone indywidualnie przez każdego z mieszkańca a nie np. grupę mieszkańców, którzy wnosiliby coś do wykonania na inwestycji w celu lepszego zaspokojenia potrzeb ludności. Pisma zostały zarejestrowane w prowadzonym elektronicznym dzienniku pism wpływających do Urzędu, prośby mieszkańców zostały zaakceptowane przez projektanta a zjazdy wykonano w trakcie trwania inwestycji zgodnie propozycjami mieszkańców. (...).

(akta kontroli str. 581-582)

OCENA CZĄSTKOWA

Drogi gminne przebudowane ze środków programów drogowych w latach 2016-2021, były zachowane w stanie nie pogorszonym, tj. bez widocznych uszkodzeń jezdni i chodników. W każdej z pięciu umów na wykonanie zadań związanych z przebudową dróg gminnych, zawarto postanowienia dotyczące m.in. okresów obowiązywania i warunków rękojmi za wady oraz gwarancji na zrealizowane roboty budowlane, chroniące zarządcę drogi przed niewłaściwym wykonaniem robót budowlanych. Urząd nie przeprowadzał z wystarczającą częstotliwością rocznych i pięcioletnich kontroli okresowych stanu technicznego dróg - obiektów budowlanych. Urząd prowadził dziennik objazdu dróg, ale książki dróg nie zawierały wymaganych przepisami informacji. Stwierdzone nieprawidłowości m.in. w zakresie oznakowania dróg wskazywały na niewystarczający zakres sprawowanego nadzoru nad drogami. Składane do GDDKiA sprawozdania w sprawie długości dróg były nierzetelne w zakresie dróg przebudowanych ze środków Programów drogowych, gdyż nie wykazywano w nich m.in. długości i rodzaju nawierzchni przebudowanych dróg.

OBSZAR

2. Nadzór nad realizacją inwestycji drogowej i wykorzystaniem środków pozyskanych z programów drogowych w latach 2016-2021

Opis stanu faktycznego

Prawidłowość sprawowanego nadzoru nad realizacją inwestycji drogowej współfinansowanej ze środków programów drogowych, sprawdzono na przykładzie przebudowy drogi w Ginawie, tj. inwestycji, która otrzymała najwyższą wartość dofinansowania objętego umową, spośród trzech inwestycji oddanych do użytkowania w latach 2020-2021.

2.1. Zgodność rozpoczęcia realizacji zadania z umową z wykonawcą i umową z organem przyznającym dofinansowanie.

Rozpoczęcie realizacji zadania nastąpiło zgodnie z warunkami zawartej umowy z Wykonawcą oraz z organem, który przyznał dofinansowanie (Wojewoda) do realizacji zadania, a w szczególności: Burmistrz posiadała dokumenty umożliwiające rozpoczęcie inwestycji w zakresie realizacji robót budowlanych w terminach określonych w umowie o dofinansowanie zadania; Wykonawcy przekazano plac budowy w terminie określonym w umowie o realizację robót budowlanych; inwestycja została rozpoczęta (po wydaniu zaświadczenia o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu do rozpoczęcia robót budowlanych, które nie wymagały uzyskania pozwolenia na budowę). Zadanie było dofinansowane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Nie wystąpił przypadek nierozpoczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy o dofinansowanie zadania (ogłoszenie postępowania 21 października 2019 r. w poniedziałek, umowę o dofinansowanie podpisano 19 września 2019 r.).

(akta kontroli str. 165-167, 304-416, 452-457)

Burmistrz wyjaśniła, że: *Przez przeoczenie pracownika Specyfikacja Techniczna Wykonania i Odbioru Robót została zamieszczona na stronie BIP w zakładce tego postępowania 7 listopada 2019 r. w pliku skompresowanym o nazwie projekt_budowlany.rar podfolder 05. SPECYFIKACJE TECHNICZNE. a nie w osobnym pliku.*

(akta kontroli str. 580)

2.2. Zapewnienie sprawowania prawidłowego nadzoru nad realizacją robót budowlanych.

Dla realizowanej inwestycji ustanowiono inspektora nadzoru inwestorskiego (umowa z 2 marca 2020 r.). Umowa obejmowała m.in. reprezentowanie Zamawiającego na budowie przez sprawowanie kontroli zgodności jej realizacji m.in. z projektem, przepisami, zasadami wiedzy technicznej. Sprawdzanie jakości wykonywanych robót, wbudowanych wyrobów budowlanych, a w szczególności zapobieganie zastosowaniu wyrobów budowlanych wadliwych i nie dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie. Sprawdzanie i odbiór robót budowlanych ulegających zakryciu lub znikających. Uczestniczenie w próbach i odbiorach technicznych instalacji, urządzeń technicznych oraz przygotowanie i udział w czynnościach odbioru gotowych obiektów budowlanych i przekazywanie ich do użytkowania. Potwierdzenie faktycznie wykonanych robót oraz usunięcia wad, a także, na żądanie Zamawiającego kontrolowanie rozliczeń budowy. Żądanie od kierownika budowy lub kierownika robót dokonania poprawek bądź ponownego wykonania wadliwie wykonanych robót, a także wstrzymania dalszych robót budowlanych w przypadku, gdyby ich kontynuacja mogła wywołać zagrożenie bądź spowodować niedopuszczalną niezgodność z projektem lub pozwoleniem na budowę. Kontrolę ilości i terminowości wykonywania robót oraz uczestnictwo w przeglądach gwarancyjnych. Umowę z wykonawcą podpisano 12 grudnia 2019 r., tj. 81 dni wcześniej niż umowę z inspektorem nadzoru.

Starszy Inspektor nadzoru inwestorskiego w Urzędzie³⁸ oświadczył, że warunki pogodowe (opady i temperatury) nie pozwalały na wcześniejsze rozpoczęcie robót budowlanych. Prace w niskich temperaturach byłyby niezgodne ze dokumentacją projektową.

(akta kontroli str. 168, 458-461)

Poszczególne etapy robót, w tym szczególnie roboty zanikające i ulegające zakryciu, podlegały odbiorowi przez zamawiającego (inspektora nadzoru). Łącznie sporządzono 37 protokołów odbioru częściowego robót zanikających³⁹. Sporządzono karty obmiarów nr od nr 1 do 72. Załącznikiem do każdego protokołu odbioru częściowego robót zanikających była karta obmiarów o tym samym numerze jak protokół odbioru. W dzienniku budowy inspektor nadzoru nie wniósł uwag do sposobu odbioru robót budowlanych.

(akta kontroli str. 168)

W prowadzonym dzienniku budowy nie były odnotowywane warunki pogodowe przy realizacji robót budowlanych oraz warunki realizacji tych robót.

Starszy Inspektor oświadczył, że: *Zasadą dokonywania wpisów w dzienniku było to, że jeżeli warunki pogodowe były korzystne to nie dokonywano, żadnych wpisów. Natomiast w przypadku, gdyby wystąpiły warunki pogodowe niezgodne zapisami dokumentacji projektowej lub sztuką budowlaną inspektor dokonałby wpisu o treści*

³⁸ Dalej: Starszy Inspektor.

³⁹ Protokoły częściowego odbioru robót zanikających nr 1-13;17-21; 23-26; 28-32; 34-36; 38-41; 43-46; 49-52; 54-55; 63-67.

typu: "Wstrzymuję roboty ze względu na niekorzystne warunki pogodowe (zbyt niska temperatura, zbyt obfite opady)".

(akta kontroli str. 169)

Według pkt 6.3. SPECYFIKACJE TECHNICZNE D - M - 00.00.00 WYMAGANIA OGÓLNE Pobieranie próbek. Próbki miały być pobierane losowo. Zalecało się stosowanie statystycznych metod pobierania próbek, opartych na zasadzie, że wszystkie jednostkowe elementy produkcji mogą być z jednakowym prawdopodobieństwem wytypowane do badań. Inżynier/Kierownik projektu miał mieć zapewnioną możliwość udziału w pobieraniu próbek. Pojemniki do pobierania próbek miały być dostarczone przez Wykonawcę i zatwierdzone przez Inżyniera.

(akta kontroli str. 169, 329)

Urząd nie posiadał innych badań niż badania wskaźnika zagęszczenia.

Starszy Inspektor oświadczył, że: *zgodnie z opinią inspektora nadzoru inwestorskiego jakość materiałów nie budziła wątpliwości, co do zgodności z przedstawionymi przez Wykonawcę dokumentami producentów lub dostawców materiałów dostarczanych na budowę i nie było konieczności zlecenia dodatkowych badań.*

(akta kontroli str. 170)

Oceny jakości zrealizowanej inwestycji dokonywał inspektor nadzoru poprzez wpisy do dziennika budowy (jakość dobra).

(akta kontroli str. 170)

2.3. Dokonanie odbioru końcowego.

Według § 9 ust. 3 umowy z Wykonawcą, Zamawiający wyznaczył datę odbioru częściowego lub końcowego w ciągu 5 dni od daty zawiadomienia go o osiągnięciu gotowości do odbioru. Zgłoszenie zakończenia robót wpisano do dziennika budowy 12 sierpnia 2020 r. W tym samym dniu inspektor nadzoru potwierdził wpis w dzienniku budowy oraz zaakceptował dokumentację powykonawczą złożoną przez Wykonawcę. Zamawiający wyznaczył 17 sierpnia 2020 r. termin planowanego odbioru robót na 26 sierpnia 2020 r. Odbiór końcowy robót dokonany został 26 sierpnia 2020 r. Stwierdzono m.in., że roboty zostały wykonane zgodnie z umową i projektem budowlanym. Nie zostały sformułowane uwagi i zalecenia Inwestora. Wykonawca sporządził także sprawozdanie techniczne.

(akta kontroli str. 172, 427, 464-468, 471-475, 480-483)

Nie zostało wyegzekwowane od Wykonawcy dostarczenie wszystkich dokumentów niezbędnych do odbioru robót, określonych w szczegółowej specyfikacji wykonania i odbioru robót budowlanych⁴⁰ co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 173)

2.4. Zgodność zrealizowanej inwestycji z dokumentacją projektową i umową z Wykonawcą.

Zakres zrealizowanych i sfinansowanych zadań, według dwóch protokołów odbioru był zgodny z dokumentacją projektową oraz umową na wykonanie zadania. Wykonawca nie zgłosił potrzeby odstępstwa od zatwierdzonego projektu wykonawczego i konieczności wykonania robót zamiennych lub dodatkowych.

(akta kontroli str. 175-177, 464-468, 471-475)

W wyniku oględzin stwierdzono, że parametry dotyczące rodzaju nawierzchni, szerokości jezdni i chodników były zgodne z dokumentacją projektową.

(akta kontroli str. 218-230)

⁴⁰ Dalej: SST.

2.5. Terminowość realizacji zadania.

Zadanie zostało wykonane zgodnie z terminem wynikającym z umowy (do ośmiu miesięcy od dnia podpisania umowy), tj. do 12 sierpnia 2021 r. i w terminie określonym w umowie o dofinansowanie zadania. Nie było przerw w realizacji umowy.

(akta kontroli str. 167, 178-180, 435-437, 464-468, 470-475)

2.6. Zgodność z przeznaczeniem wykorzystania otrzymanej pomocy finansowej.

Otrzymana pomoc finansowa została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem. Została ona rozliczona w formie i terminie wynikającym z umowy o dofinansowanie realizacji zadania. Rozliczenie sporządzone przez Urząd zostało przyjęte i zatwierdzone przez Wojewodę bez uwag.

(akta kontroli str. 181-182, 434-451, 484-503)

Wszystkie faktury wystawione przez Wykonawcę zadania i inspektora nadzoru potwierdziła inspektor zatrudniona w Wydziale Inwestycji i Infrastruktury Komunalnej.

(akta kontroli str. 123a-123d, 462-463, 469-470, 500-501, 504)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Urząd nie wyegzekwował, w związku z zakończeniem wykonywania robót, przedłożenia przez Wykonawcę następujących dokumentów określonych w SST: dokumentacji projektowej podstawowej z naniesionymi zmianami; recept i ustaleń technologicznych; opinii technologicznej; rysunków na wykonanie robót towarzyszących.

(akta kontroli str. 173, 330-331)

Według pkt. 8.4.2. SST D - M - 00.00.00 WYMAGANIA OGÓLNE podstawowym dokumentem do dokonania odbioru ostatecznego robót był protokół odbioru ostatecznego robót sporządzony wg wzoru ustalonego przez Zamawiającego. Do odbioru ostatecznego Wykonawca był zobowiązany przygotować następujące dokumenty: 1. Dokumentację projektową podstawową z naniesionymi zmianami oraz dodatkową, jeśli została sporządzona w trakcie realizacji umowy. 2. SST (podstawowe z dokumentów umowy i ewentualnie uzupełniające lub zamienne). 3. Recepty i ustalenia technologiczne. 4. Dzienniki budowy i książki obmiarów (oryginały). 5. Wyniki pomiarów kontrolnych oraz badań i oznaczeń laboratoryjnych, zgodne z ST i ewentualnie PZJ. 6. Deklaracje zgodności lub certyfikaty zgodności wbudowanych materiałów zgodnie z ST i ewentualnie PZJ. 7. Opinię technologiczną sporządzoną na podstawie wszystkich wyników badań i pomiarów załączonych do dokumentów odbioru, wykonanych zgodnie z ST i PZJ. 8. Rysunki (dokumentację) na wykonanie robót towarzyszących (np. na przełożenie linii telefonicznej, energetycznej, gazowej, oświetlenia itp.) oraz protokoły odbioru i przekazania tych robót właścicielom urządzeń. 9. Geodezyjną inwentaryzację powykonawczą robót i sieci uzbrojenia terenu. 10. Kopię mapy zasadniczej powstałej w wyniku geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej.

(akta kontroli str. 173, 330-331)

Burmistrz wyjaśniła, że: (...) Inspektor nadzoru branży drogowej z odpowiednimi uprawnieniami 18 sierpnia 2020 r. potwierdził swoim podpisem kompletność dokumentacji powykonawczej. Urząd opierając się na opinii specjalisty nie kwestionował ilości i jakości przedłożonych dokumentów odbiorowych. Osobami

nadzorującymi w imieniu Zamawiającego prace wykonywane przez ustanowionego inspektora nadzoru byli pracownicy wydziału inwestycji. Jednakże w związku z tak dużą ilością wymaganych dokumentów i ich merytoryczną zawilocią, bez odpowiedniej wiedzy specjalistycznej tj. uprawnień w branży drogowej oparli się oni na opinii inspektora nadzoru będącego czynną osobą działającą w branży drogowej od wielu lat (...).

(akta kontroli str. 581-582)

OCENA CZĄSTKOWA

Urząd posiadał dokumentację niezbędną do realizacji inwestycji. Przebudowa, mimo późniejszego rozpoczęcia wykonywania prac, ze względu na warunki pogodowe, została zakończona w terminie określonym w umowie. Rodzaj nawierzchni, szerokość jezdni i chodników były zgodne z dokumentacją projektową. Urząd terminowo i zgodnie z warunkami określonymi w umowie o dofinansowanie rozliczył otrzymaną pomoc finansową. Urząd wyegzekwował dokumentowanie przebiegu robót budowlanych (był prowadzony dziennik budowy oraz sporządzano karty obmiarów). Udokumentowano odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu. Egzekwowano od ustanowionego inspektora nadzoru wykonywanie obowiązków określonych w umowie w trakcie realizacji inwestycji. Natomiast, w związku z zakończeniem wykonywania robót, Urząd nie wyegzekwował przedłożenia przez Wykonawcę wszystkich dokumentów określonych w SST.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Wykazywanie w składanych do GDDKiA sprawozdaniach w sprawie długości dróg zrealizowanych inwestycji drogowych z uwzględnieniem rodzaju nawierzchni i długości przebudowanych dróg.
2. Ujmowanie w ksiązkach dróg wszystkich wymaganych informacji.
3. Przeprowadzanie, co najmniej raz w roku oraz raz na pięć lat, kontroli okresowych obiektów budowlanych – dróg gminnych.
4. Egzekwowanie składania przez wykonawców wszystkich dokumentów i informacji wyszczególnionych w szczegółowych warunkach wykonania i odbioru robót budowlanych.
5. Ewidencjonowanie i rozpatrywanie wniosków mieszkańców, zgodnie z procedurą określoną w Kpa.

Uwagi

Najwyższa Izba kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, 1 lipca 2022 r.

Kontroler:

Radostaw Kropiowski
doradca ekonomiczny

.....
Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor

.....
Podpis

Kontroler
Wiesław Kaszak
specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis